SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 16. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. | Stockholm den 15 Oktober 1894. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 14. Årg.

Friedrich Smetana.

Man har i år kunnat fira sjuttionde och tionde årsdagarne af Friedrich Smetanas födelse och död, denne böhmiske tonsättare, hvars stora värde och verksamhet varit så godt som okända i den stora musikverlden tills för ett par år sedan. Eget nog torde utom hans fädernesland Smetanas namn och anseende som musiker i vårt land vara mer bekant än i det hans hemland närmare belägna Tyskland på grund af hans fleråriga vistelse härstädes såsom konsertdirigent och pianolärare i Göteborg. En mera flyktig bekantskap med honom har man dock flerstädes fått göra i hans egenskap af pianovirtuos. Såsom sådan gjorde han sig känd här i vår hufvudstad strax innan han för alltid lemnade vårt land år 1862 å tvenne konserter på k. operan den 10 och 13 april, samt en i De la Croix' salong den 23 samma månad, 1861.

Det har också i Tyskland, det stora musiklandet, väckt förvåning att Friedrich Smetana först nyligen så att säga blifvit »upptäckt» som musiker. En stråkqvartett var nästan det enda af honom man förut kände.

Också yttrar härom Allgem. Musik-Zeitung för den 30 juni förlidet år: »Hur många, jag vill ej säga musikvänner utan musiker till yrket, här i Tyskland känna väl till den böhmiske tonsättaren Friedrich Smetanas verk? Då nyligen i München mästarens stråkqvartett "Aus meinem Leben" framfördes, var det nog mången som frågade sig helt förvånad hvarför man så sällan låter höra något verk af en första rangens tonkonstnär, som nu i nära tio år varit död? Och Smetana har ej skrifvit blott för kammarmusikvännernas utvalda krets, nej, med en förvånansvärd fruktsamhet har han skapat saker, hvilka eljest bruka sprida sig och tränga ned i djupare folklager: stora körverk och en hel rad operor, hvilka alla under stort bifall af hans landsmän i Prag gått öfver scenen, operor, af hvilka t. ex. »Die verkaufte Braut» ännu två år före komponistens död uppnådde hundrade föreställningen.»

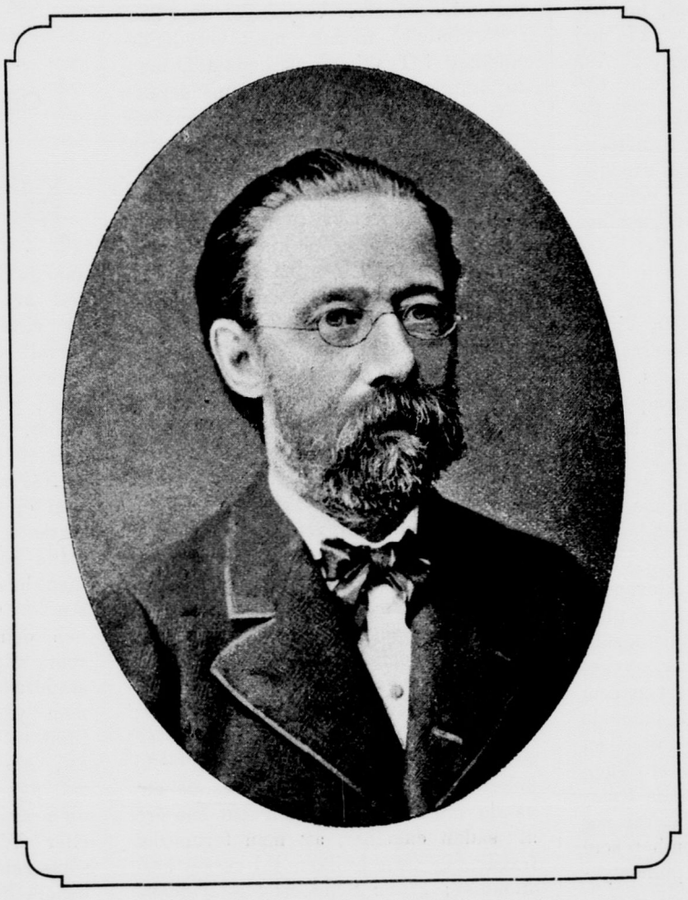

Friedrich Smetana.

Grunden till denna, såsom man tycker, märkvärdiga omständighet torde dr E. Hanslick ha träffande antydt, då han om Smetana yttrar: »Hans operor skola med all deras berömliga förträfflighet af sig sjelfva gå förlorade, om man försummar att medelst tysk öfversättning så snart som möjligt förhindra det». Under sådana förhållanden var det en lycklig händelse, då under teater- och musikutställningen i Wien år 1892 ett böhmiskt operasällskap fick tillfälle att uppföra två Smetanas operor, »Die verkaufte Braut» och »Dalibor», för första gången inför en större, ej blott af tsjecher bestående publik. Nu var isen bruten; man hörde genast nämnas flere större scener, hvilka ämnade förvärfva sig Smetanas operor, och »Die verkaufte Braut», som torde stå främst bland dem, äfvensom »Der Kuss», gör nu som bäst sin rond öfver Tysklands operascener. Den senare operan gafs under förra säsongen vid hof-

operan i Wien tolf gånger, till antalet representationer endast föregången af »Cavalleria» och »Pajazzo».

Friedrich Smetana föddes den 2 mars 1824 i Leitomischl, östra Böhmen, son af en rik bryggare, som var stor musikvän. Redan ganska tidigt framträdde hos gossen den musikaliska begåfningen för sång och pianospel, i hvilket han nådde en glänsande talang. År 1843 lemnade han gymnasiet i Pilsen för att i Prag helt och hållet egna sig åt musik. Der hade han Proksch till lärare och en kort tid utbildade han sig sedan i pianospelet under Liszt. Efter sitt giftermål med pianisten Katharina Kolar * inrättade han 1848 en skola för pianospel i Prag och fulländade sin första pianokomposition, *Six morceaux caractéristiques*. Dessa tillegnades Liszt med anmodan att emottaga dedikationen och anskaffa en förläggare åt dem. Styckena behagade Liszt, och han dröjde ej att uppfylla den unge komponistens önskan. Då Liszt året derpå kom till Prag, uppsökte han Smetana och inbjöd honom att komma till Weimar. Smetana antog bjudningen och tillbragte en tid hos sin gynnare. Från den tiden blef förhållandet mellan de båda mästarne allt hjertligare, hvarom bref från Liszt till vännen i Prag bära vittnesbörd. Ett af dessa, som lemnar intyg om Smetanas betydenhet som tonsättare, erkänd af en sådan man som Franz Liszt, må här anföras. Liszt skrifver den 17 maj 1880 om Smetanas stråkqvartett »Aus meinem Leben»:

»Högtärade vän! Din präktiga qvartett har skänkt oss en sann förnöjelse. I förgår spelades den på ett utmärkt sätt af herrar konsertmästare Kömpel, Grützmacher, Nagel och Freiberg hos fru baronessan von Meyendorf, der storhertigen, arfstorhertiginnan och prinsessan Elisabeth befunno sig och applåderade qvartetten. Nästa vinter Skall den offentligen produceras på kammarmusiksoaréerna härstädes. Här inneslutas några rader af Kömpel — Spohrs förnämste lärjunge — hvilka tydliggöra totalintrycket af din qvartett.

»Bästa tack för sändningen af dina nyligen utkomna två symfoniska dikter, hvilkas uppförande flerstädes rekommenderas — —.»

På rekommendation af Alexander Dreyschock mottog Smetana 1856 platsen som dirigent för filharmoniska sällskapet i Göteborg, der han var mycket uppburen såsom sådan och äfven som virtuos och lärare. År 1862 lemnade Smetana Göteborg, öppnade åter en musikskola i Prag och blef slutligen 1866 dirigent för den nationella Pragoperan. Från denna tid daterar sig hans egentliga stora verksamhet som komponist. Jemte mindre pianostycken, sånger och kammarmusik skapade han omfångsrika orkesterverk, symfoniska dikter: *Richard III*, *Wallensteins Lager*, *Hakon Jarl*, *Moldau*, *Visegrad*, *Mein Vaterland* och ej mindre än åtta operor: *Die verkaufte Braut* och *Die Brandenburger in Böhmen* (1866), *Dalibor* (1868), *Libussa* (1872), *Zwei Wittwen* (1874), *Der Kuss* (1876), *Das Geheimniss* (1878) och *Die Teufelswand* (1882). Af andra Smetanas kompositioner kunna vi nämna en *Triumfsymfoni* (1853), *Prager-karnaval* för orkester, två *stråkqvartetter* (E-moll och C-dur), en *pianotrio*, *böhmiska nationalsånger*, transcriberade för piano, *körsaker*, *Festmarsch* till Shakspeares 300-årsfest etc. Smetana, som af sina landsmän kallades »den böhmiske Beethoven», visade sig som komponist hylla Wagner och Liszt som mönster, men har äfven tryckt en nationell prägel på sina verk.

Tio år före sin död nödgades Smetana på grund af en allt mer tilltagande döfhet lemna sin befattning som ledare af Prag-operan. Sedan han derefter råkat ut för en sinnessjukdom, som föranledde en kortare vistelse på en anstalt för sinnessjuka i Prag, afled han der den 12 maj 1884.

Smetanas lif visar på det hela bilden af en konstnärsindividualitets ostörda utveckling. Med undantag af vistelsen i Sverige och de få konsertresor han företog, trädde han ej utom sitt fäderneslands gränser. Visserligen stod han i förbindelse med de mest betydande musiker i Tyskland på hans tid, men de kunna alla berömma hans oegennytta och blygsamhet. Att hans vistelse i Sverige och den bekantskap han här gjorde med våra nationalmelodier och förnämsta inhemska tonverk i någon mån inverkat på hans tonskapelser torde ej kunna betviflas, och i hans nu här gifna opera tycker man sig i ett och annat finna bevis härpå.

Då det är operan »Brudköpet» — »Die verkaufte Braut» — som nu öfverallt i musikverlden upplifvat minnet af Friedrich Smetana och hans konst, må här till slut anföras hvad som öfver denna och dess komponist yttrats i en ansedd tysk musiktidning:

»Här kan man verkligen säga, att en originell talang, utan efterapning, öst ur djupet af folkets känsloverld. Det något landtligt enkla och sträfva i texten afspeglar sig ock i musiken. Men det kommer nu icke an på, om den krets, i hvilken de handlande personeras tankar röra sig, är inskränkt; Lortzing är också understundom trivial, men han skall lefva ändå; — ej heller kommer det an på om de använda musikaliska medlen stundom äro af sådan enkelhet, att man förundrad frågar sig från hvilken tid verket härstammar; Franz Schubert förstår också att med de enklaste medel röra våra hjertan, och om Schubert påminner kanske mest Smetanas hjertevinnande melodik. I den första duetten mellan Marie och Wenzel utgöres hela den harmoniska apparaten nästan hundra takter igenom af ingenting annat än tonikan och dominanten, men det fins lifskraft i musiken, ty den visar sig alltigenom inspirerad. Komponisten har fyllt de gamla musikaliska formerna af seccorecitativet, visan, arian och de hurtiga körsatserna vid aktsluten ännu en gång med så friskt lif, att vi knappast kunnat vänta något sådant — i slutet af nittonde århundradet. En så solig duett som den i D-dur, första akten bär sken af att omedelbart härstamma från Mozarts »Figaro», och dylika iakttagelser gör man här ofta. Men jemte den allmänna tyska karaktären hos musiken träffar man åtskilliga nationella tsjeckiska drag. Dessa förekomma synnerligast i operans flere danser, såsom i den förträffliga bondpolkan i slutet af första och den vilda »furianten» i andra akten med dess förtjusande drömmande mellansats, men äfven i andra nummer, såsom t. ex. den vackra inledningskören. Just i utvecklingen af de nationella melodierna ligger, såsom det synes, det egendomliga och lifskraftiga i Smetanas musik, som särskildt beträffande den i fråga varande operan med hänseende till känslans friskhet och omedelbarhet verkligen söker sin like.»

* Död 1857, hvarefter Smetana gifte om sig 1859 i Prag.

Om sångkonstens förfall.

Efter professor *Lamperti*.

Aldrig har det funnits så mycken entusiasm för sångkonsten, aldrig så många elever och så många lärare som i vår tid. Och likväl är det just den nyare tiden, som är vittne till denna gudomliga konsts förfall och till ett nästan fullständigt försvinnande af verkliga sångare och, hvad värre är, goda lärare i denna konst. Hvad är orsaken och hur skall bristen afhjelpas?

Några påstå, att det är rösterna, som ej mera finnas, andra säga att det fattas talanger, men intetdera är fallet. Både röster och talanger finnas ännu, men hvad som fattas är det grundliga studiet af andhämtningen, vokalisationen och den klassiska repertoaren, så som allt detta fordom sköttes. Man studerade förr fyra eller fem år innan man vågade offentligt uppträda i en liten rol; men nu är man ej rädd för att, när strupen malträterats ett års tid, agera konstnär och taga i tu med de svåraste uppgifter. Hvarken Verdi eller Wagner ha någonsin sagt till sångarne: »För att sjunga vår musik behöfs det ej att studera sångkonsten, det är nog att ha en stark röst och att vara en dräglig skådespelare!»

Tvärtom. Då Verdi på en kongress i Neapel talade om sångkonstens förfall, yttrade han, att det var en tvingande nödvändighet att vända tillbaka till det gamla allvarliga röststudiet.

Men i Tyskland är det icke blott de äkta sopranerna, som nästan gått förlorade, utan också tenorerna, emedan en tenor i Tyskland, när han icke sjunger Wagner, ej kan få något engagement eller i alla händelser ej kan ernå någon första plats. Detta ger anledning till att sångarne öfveranstänga sina röster. Det vore långt bättre, om tenorer, som ej rå med Wagner-operorna, alldeles afhölle sig från denna repertoar, som kräfver en kraftig tenor, hvilken kan sjunga recitativerna med pompös stämma. Och likväl inträffar det ständigt, att tenorister, som väl hafva en frisk och behaglig men ingalunda stark röst, snart nog taga ihop med Wagner, utan att förut ha grundligt studerat andhämtning, solfeggier och vokalisation eller ha skaffat sig något begrepp om röstregistren.

Tenoren är af alla röstslag den, som som kräfver den försigtigaste behandlingen, mycket allvarligt och omsorgsfullt studium. Men de flesta tyska tenorer sjunga som om de vore barytonister, emedan de tro sig på detta sätt blifva tenorer *à la* Wagner. Mellanläget forceras, utan att man tänker på, att den sålunda misshandlade stämman mattas och åldras i förtid.

En tenorsångare vid namn Pardini sjöng ännu 72 år gammal Othello i Rossinis opera, och rösten lät hvarken torr eller öfveransträngd. Tenoristen Stagno, som har sjungit i 32 år och för hvilken tenorpartiet i »Cavalleria rusticana» är skrifvet, har sjungit Wagner, Verdi, Meyerbeer o. s. v., och hans röst är ännu väl konserverad; och Negri, Campanini, Tamagno och andra sjunga samma repertoar utan att ännu ha tagit skada.

Hvarför hålla Patti och Sembrich så väl ut? Jo, för att de sjunga den repertoar, som passar för deras röster. Då Lamperti 1885 var i Paris med Sembrich, som skulle sjunga i »Lucie» och »Traviata», yttrade hon en önskan att få sjunga Margareta i »Faust». Lamperti satte sig energiskt deremot och bad henne enträget att behålla sin repertoar. Partiet var ej lämpligt för hennes röst och hon skulle annars inom kort tid blifva en sångerska af sådan sort, som man har alldeles nog af.

Man talar om i vår tid, att Wagner och Verdi förderfva rösterna. Detta är endast fallet med de icke ordentligt utbildade rösterna. Men här ligger den egentliga kärnpunkten i sångkonstens förfall, och så i ögonen fallande detta än är, vill dock ingen rätt förstå det. Den otillräckligt skolade rösten, som ej råder öfver hela sin rörlighet eller öfver det genom den konstnärligt utbildade andhämtningen uppnådda fullkomliga legatot, blir snart utsliten.

Lika litet som någon med aldrig så stor talang för pianospel blir en virtuos utan att ha gjort flere års flitiga tekniska studier, lika litet kan man begära att vackra vokala gåfvor skola vara nog, att det skönaste, finaste och ömtåligaste intrumentet, sångstämman, skall få konstvärde, skall kunna brukas med virtuositet utan det grundligaste fördjupande i den vokala tekniken.

Det är beklagligt att unga sångare, som vilja vara konstnärer, ofta försöka sig med sånger och arior förr än de funnit verklig stadga i rösten, studerat andningens mekanism och uppnått den nödvändigaste böjligheten, ja, innan de ännu lärt öppna munnen på rätta sättet. För allt detta fins det en mängd lärare, som bära skulden, i det de begagna sig af elevernas naivitet till egen fördel men till konstens skada.

Det är ingalunda absolut nödvändigt för att kunna sjunga att ha en stor, icke en gång någon verkligt vacker röst. De flesta röster skola göra ett rätt godt intryck när egaren kan med säkerhet beherska andningen, när han har uppnått ett felfritt uttal och grundligt tillegnat sig legato. Men just dessa saker behandlas af en mängd lärare med oförsvarlig vårdslöshet, för att icke säga okunnighet, och de äro just de allra vigtigaste att i botten förstå för både elev och lärare.

Ehuru nutidens vokalmusik ej befattar sig med koloraturerna från Mozarts och Rossinis tid, är det likväl oundgängligt nödvändigt att basera sångstudiet på andnings- och strupgymnastiken och på den fullkomliga, tätt bundna förbindelsen eller sammanslutningen af tonerna (legato). Utan fullständig färdighet i det hänseendet är det omöjligt att återgifva alla de vokala uttryck, som begäras af nyare komponister, att kunna bära sin ton fast och uthållande och att kunna prestera de mångfaldiga nyanser och färger, som den dramatiska konsten har bruk för.

Röstens tekniska utveckling hvilar på lungans dubbla verksamhet, som består i luftens ljudlösa inandning och sparsamt afmätta utandning, hvaraf sjelfva röstapparaten förblifver alldeles oberoende. Den för sången så högst vigtiga muskeln, hvarpå lungorna hvila och med hvars hjelp utandningen beherskas, kallas som bekant diafragma. Har man blifvit herre öfver andedrägtsorganerna, under hvilkas öfning munnen hålles halföppen, går man öfver till öfningen af legatot, den omärkliga öfvergången från en ton till en annan i samma andedrag, medan de särskilda tonerna bäras fram i ett, som om de vore en enda ton. Den, som icke tillegnat sig det rätta sättet att bära tonen och att förbinda tonerna, uppnår aldrig någon ren koloratur. Det är herraväldet öfver andningen, som är tyngdpunkten i all sångkonst.

Alla fraser och kadenser böra afslutas utan att förbruka all den luft, som fins i lungorna. Man skall alltid hafva luft i behåll, och det är ett stort fel, hvarigenom ock slutet af en sångsats gör en förfelad verkan, om den tager med sig den sista återstoden af luften i lungorna. Den stötvisa tonansatsen, som många lärare använda, är absolut skadlig för strupen. Man har talrika exempel på strupinflammationer, som blifvit en följd af detta fel.

Åtskilliga hygieniska regler är det gagneligt att observera, ehuruväl man bör akta sig för att drifva iakttagelsen af dem till någon löjlig ytterlighet. Men det sparar absolut rösten, när man i allmänhet använder en viss måtta med att tala. Stor pratsamhet och högröstadt tal sliter ovilkorligen på sångstämman. Man bör icke sjunga omedelbart efter måltiden; mycken förtäring af fet mat är icke heller nyttig. När man öfvar sig, bör man sjunga med full röst, men icke så, att det blir en ansträngning, och jemna uppehåll äro nödvändiga. Det är bra att göra sina studier framför spegeln, så att man alltid kan ha en blick på ansigtsuttrycket och munställningen samt att vänja sig vid en smakfull hållning, undvika kastningar med hufvudet, lyftning af axlarne m. m.

Sådana allmänna fel, som att hålla tungan för högt eller att för mycket sluta tänderna, undgår man bäst genom att sjunga framför spegeln. Alla forcerade och konstlade medel, hvilka ofta användas, såsom att taga åtskilliga saker i munnen, på tungan, mellan tänderna o. s. v., må bestämdt afrådas. Erfarenheten har fullständigt visat olämpligheten af sådana hjelpmedel. Många rörelser på hufvudet m. m., som åtskilliga nybörjare bruka, är allt fel, som böra undvikas. Hufvudet bör alltid bäras lugnt och upprätt, endast hjertat må röra sig fritt, vara med och fortplanta sin värme till föredraget.

Det är absolut nödvändigt för en elev, som vill göra studiet af sångkonsten till sin uppgift, att välja en lärare, som är fullständigt hemma i behandlingen af rösten och beherskar legatosatsen så, att han kan inviga eleven i sångkonstens alla hemligheter och subtilaste enskildheter. Det är alls icke nödvändigt att läraren sjelf har en präktig röst, men han bör dock ha så mycket röst och kunna sjunga så, att han klart kan tydliggöra hela den vokala tekniken. Det bör ock emellan eleven och läraren vara likasom en magnetisk förbindelse, som befordrar inflytelsen af lärarens ande på eleven.

En stor förlust är i vår tid tillbakasättandet af *opera buffa* (den komiska operan) och *semiseria* (den romantiska, egentligen »halft allvarliga»). Sådana verk som »Figaros bröllop», »Barberaren», »Don Pasquale», »Linda di Cha-

mounix» och dylika bildade förr en repertoar, som var utmärkt passande till att skapa konstnärer. Personer med solid stämma och verkligt dramatisk talang bröto sig först riktigt fram, när de genomgått den lärorika skola, som de ofvannämnda operaslagen erbjuda. Derefter kunde de först med framgång taga i tu med den stora dramatiska operan, som de nu med grundlig kunskap om sin konst kunde odla.

Sådana operor som de ofvan anförda, som »Cosi fan tutte», som »Fra Diavolo» kan publiken bara bli led vid, om de utföras medelmåttigt. Om de nyare komponisterna, i stället för att som Meyerbeer, Wagner och Verdi skrifva stora tragiska operor, hvilka räcka i tre à fyra timmar, ville odla den graciösa komiska eller romatiska operan, skulle de dramatiska sångarne hafva den största fördel deraf genom tillgång till en naturligare och sundare utbildning. När man emellan »Hugenotterna», »Lohengrin», »Valkyrian» eller »Aida» då och då låter samma sångare uppträda med en temligen flyktig instudering af partier i mindre högstämda mästerverk, och detta ej utfaller lyckligt, är man ofta tanklös nog att gifva komponisten skulden derför, men detta är högst oriktigt och obilligt.

Saken är den, att nutidens dirigenter ofta känna sig främmande på detta område, att de sakna rätta begreppet derom och taga saken för lätt; vidare att sångarne ej kunna sjunga dessa partier, som fordra verkliga sångkonstnärer. Naturligtvis kan det ej vara fråga om att skrufva tiden tillbaka. »Figaros bröllop», »Barberaren» och »Regementets dotter» kunna ej skrifvas än en gång, men de nya komponisterna må icke inbilla sig vara en Verdi eller Wagner och att kunna begynna så som dessa snillen ha slutat. Det skulle gagna både konsten och dem att begynna med verk af blygsammare omfång och ej större anlagda, än att de kunna föras igenom. »Cavalleria rusticana» visar att också mindre verk kunna väcka lifligt intresse.

Det är ett fullkomligt misstag när det tros, att man efter att ha studerat den italienska sångmetoden — den enda rätta vägen till att sjunga väl och vackert — skulle vara mindre lyckligt utrustad för tolkningen af högdramatisk musik, likasom icke Malibran, Pasta, Grisi, Sonntag, Cruvelli, Catalani och många andra ha varit stora dramatiska och tekniskt sublima sångerskor. Hade dessa varit samtida med Verdi och Wagner, skulle de ha utvecklat en likadan storhet såsom Valkyrian eller Aida, som den, hvarmed de hänryckte sin samtid i roler sådana som Norma eller Semiramis.

Man får ej förvexla uttrycket »dramatisk tolkning» med den exaltation, som ligger i röstforcering eller osköna och öfverdrifna gester och rörelser, hvilka ofta gifvas till bästa af stora dramatiska operasångare. Dessvärre träffas alltför ofta sådant otyg hos konstnärer, hvilka skulle känna sig högst indignerade, om man betraktade dem som dramatiska nybörjare.

Richard Wagner har om fru Schröder-Devrient skrifvit följande, som mången sångare behöfde lägga på hjertat: »Hon hade stort ingen röst, men hon visste att sköta sin andning så väl och att med den låta en sannt kvinlig själ utströmma i underbara toner, att man dervid hvarken tänkte på röst eller sång».

Endast den, som kan konsten att sjunga väl, förmår att gifva sin sång just den kraft och uttrycksfullhet, som håller ut i längden, antingen han sjunger italiensk, fransk eller tysk musik. Fastän tonskalan endast omfattar sju toner, är och blifver det en stor konst att sjunga den felfritt, så att man väcker åhörarnes fullständiga behag och att rösten omtänksamt konserveras — en konst, som är lika svår i alla språk.

I en period, hvarunder begreppen om vilkoren för sångkonsten äro förvillade och oenigheten tager allt större utsträckning, må man söka sig tillbaka till fysiologien och den gamla italienska sångmetoden, som så grundligt bestått profvet.

Följetong.

En märkvärdig fiol.

Af *L. von Ganting.*

Under en mångårig vistelse i den schweiziska förbundshufvudstaden kom jag ofta till det närbelägna Freiburg, hvilket utom sitt pittoreska läge och sina vackra fornlemningar hade för mig något annat som lockade. En krets sköna damer brukade der med stor ifver egna sig åt utförande af den bästa och äfven nyaste musik, hvartill också några herrar hade äran och nöjet att få medverka. Merendels var ock närvarande en gammal, såsom musikvän allmänt bekant patricier i Freiburg, herr von der Weid. Flere gånger blef jag, främlingen, bjuden i hans hus, och hvad jag der redan vid första besöket fick se och höra, skall för mig alltid förblifva oförgätligt.

Efter den första vänliga helsningen tog han fram och visade mig en gammal violin. Jag kunde ej låta bli att le vid åsynen af hans vigtiga min, då han räckte fram instrumentet. Men redan första blicken på dess trä, lackering och hela utarbetning förrådde fiolens värde. Kort förut hade jag påträffat ett exemplar af de såsom förlorade ansedda tjugufyra violinerna, hvilka, som man vet, Andreas Amati förfärdigat för konung Karl IX i Frankrike. Jag blef ej litet förvånad öfver att få se förirradt till Freiburg ett annat mycket vackrare exemplar, tydligen tillhörande den samma kungliga samlingen. Jag kunde ej återhålla min förtjusning öfver instrumentets härliga klang och min önskan att få ega det.

»Ert omdöme om denna violin gläder mig,» försäkrade herr von der Weid, »ty den ligger mitt hjerta mycket nära. Men det är ett annat, ganska eget förhållande med det här instrumentet, som ni ännu inte känner.» Han visade mig åtskilliga inläggningar i träet, hvilka jag ej förut bemärkt.

»Här ser ni de franska liljorna, och chiffren, som synas derunder, bilda Karl IX:s monogram. — Som ni vet hade Karl IX åtskilliga passioner. Han var lidelsefull fäktare, ryttare och jägare, hade svagheten att med Ronsard, hans hofskald, skrifva tråkig vers, och slutligen slutligen satte han stort värde på att få gälla som god musiker. Han har verkligen också, detta icke blott af smickrande tungor, fått beröm för att ha blåst valdthorn med en virtuositet, som den bäste hornist kunde ha afundats honom. Men äfven violin spelade han med mästerskap, och det här instrumentet var hans violin.»

»Hur har det gått till,» frågade jag, »att ni kommit i besittning af denna kungliga tillhörighet?»

»Åh bevars, på ett mycket enkelt sätt. Århundraden igenom voro vi schweizare så kallade "Reisläufer", d. v. s. soldater i främmande tjenst — våra bönder satte en ära uti att skicka sina söner till främmande kaserner, i stället för att de nu sända dem till universitetet; en sådan soldat, en ung bondson från Freiburg vid namn Jean Pardi har från det franska konungadömets skeppsbrott bragt på det torra denna violin, hvars historia jag gerna utförligt vill berätta er.

»Fordom stodo trenne regementen schweizare i fransk tjenst. Det mest ansedda, schweizergardet, under befäl af grefve Louis Auguste d'Afry, åtnjöt jemte franska gardet äran att skydda konungens person. En fransk och en schweizisk gardist tjenstgjorde på samma gång i Tuillerierna och de kungliga slotten, och bemälde Pardi kom sålunda en dag på vakt i garde meuble de la maison du roi, en afdelning af kungliga slottet i närheten af S:t Louis-bron, hvarest den kungliga familjens märkligaste husgeråd och tillhörigheter förvarades. Vår freiburgare blef vän med förste uppsyningsmannen, och denne visade honom de i kungliga slottet förvarade skatterna. En särskild uppmärksamhet fästade Pardi, som kunde spela litet fiol, vid den då i kungliga slottet befintliga violinen, som ni nu håller i edra händer. Upp-

syningsmannen höll ej inne med sitt historiska vetande.

»För tusan!» svarade han Pardi på dennes fråga rörande fiolen, »det der är en ödesdiger pjes. Den här fiolen sjöng den 24 augusti 1573 grafsången för fyrtio tusen hugenotter! Det är den fiol, på hvilken Karl den nionde spelade upp till dans för sina vänner hugenotterna under Bartolomei-natten. Det var bara den skilnaden, att dessa herrar, i stället för att störta sig i armarna på pariserdamerna, störtade på dolkspetsarne, som rigtades mot dem af legodrängarne hos en hertig af Guise, Moreval och Besme. Klockorna i tornet på Saint Germain l'Auxerrois, som gifvit signalen till det fasliga blodbadet, hade längesedan tystnat, tusentals lik lågo utsträckta i sitt blod på stengatorna och allt jemt spelade konungen, såsom det tycktes helt lugn, på den här fiolen, som den berömde Andreas Amati förfärdigat åt honom, alldeles som om de fyrtio tusen undersåtar han bragt om lifvet höllo på att bedja ett Ave Maria för honom. Men kapten la Chastre, som utom de båda vindthundarne utgjorde konungens enda sällskap i rummet, visste hur det såg ut i den kunglige spelmannens inre. Ty han bemärkte sin herres blygrå ansiktfärg och såg de stora svettdroppar, som perlade på konungens panna. La Chastre kände dessa osvikliga förebud till de fruktansvärda utbrott af raseri, hvilka stundom öfverföllo Karl IX. Ändock blef kapten icke litet förskräckt, då han fick befallning att införa i rummet konungens svåger, Henrik af Navarra, som sedan ett par timmar hållits fången.

»Hvad är å färde, Sire?» frågade Henrik, då han trädde fram till konungen. »Jag hör ett oupphörligt skjutande, skrik och larm, förnimmer buller af beväpnade, som springa fram och åter i slottskorridorerna; man håller mig fången. Hvadan allt detta?»

»Ni bör vara glad, Henrik af Navarra, att ni ej vet hvad som är å färde! Se ut här, och ni skall förstå allt!» Med dessa ord lade konungen ifrån sig violinen och lyfte upp förhänget framför fönstret. »Se hit; man befriar mig i dag från edra vänner hugenotterna, man dödar hvad som ej är katolskt! Är ni katolik?»

»Skall ni dö i edra fäders tro, Sire?»

»Ja, vid Gud!»

»Nå, jag också!» gaf Henrik till svar.

Konungen var ej i stånd att yttra ett ord; han skummade af raseri, och, lik ett barn, måttade han ett knytnäfslag åt det första som låg honom i vägen, åt sin violin. Henrik mottog slaget, som annars säkert krossat violinen, och denna omständighet räddade hans lif. Konungen hade redan fattat den bredvid honom stående bössan; läggande an på sin svåger skrek han med hes röst:

»Döden eller messan?»

»Jag har räddat er violin, Sire! Ni skall ej döda mig,» återtog Henrik, utan att svara på frågan.

»Döda — döda! Ja, jag skall döda någon!» utropade konungen, framträdande till fönstret, och hans kula störtade den närmast förbigående liflös i gatan. Kung Karl jublade af glädje.

Men på denna fiol spelade han aldrig mer efter den natten. Den skulle ha framkallat obehagliga, till ånger manande minnen, som han ville undvika.»

Herr von der Weid gjorde ett litet uppehåll i sin berättelse.

»Ja, min herre, detta är hvad den kunglige uppsyningsmannen berättade vår Pardi. Dessa båda blefvo snart vänner, och Pardi spelade ofta, till sin och vännens förnöjelse, på den kungliga fiolen.

»Emellertid utbröt revolutionen. Det blef dag för dag oroligare i Paris. Två utom Paris stationerade schweizarregementen voro redan upplösta; i gardesregementet inträffade många rubbningar, så att den 10 augusti 1792, på hvilken dag schweizartjensten i Frankrike fick en blodig ända, manskapsnummerärn nedsjunkit till sex hundra och några man. Då folket såg modet hos dessa få försvarare af konungadömet, sökte de vinna dem, schweizarnes tapperhet prisades och man höjde lefverop för dem. Men de förblefvo sin pligt trogna. Slutligen föllo några skott från folkmassan och en häftig strid uppstod. De sex hundra schweizarne segrade emellertid öfver femton tusen motståndare, och konungadömet skulle ha varit räddadt, om Ludvig XVI haft mera mod och tillförsigt. Feg och hufvudlös gaf han befallning att elden skulle inställas; folket skrek: »triumf, triumf! schweizarne äro besegrade!» — nu haglade förbannelser, stenar och skott ned öfver dem. Då en stund efter eldens inställande schweizarne fingo befallning att alldeles nedlägga sina vapen, blefvo de förtviflade. Gardeslöjtnanten Hubert von Diessback, från Freiburg, tillropade de få öfverblifna: »Att öfverlefva de med ära fallna kamraterna vore skam och vanära!» — hvarefter de störtade sig in bland den tusenfaldt öfverlägsna fienden, sökande och finnande döden såsom tappra soldater. En enda räddade sitt lif såsom genom ett under — det var Pardi. Svårt sårad fann han medlidande och tillflykt hos sin vän uppsyningsmannen öfver garde meuble de la maison du roi. —

»På en af de vägar, som från Paris leda till Schweiz, återsåg man en dag gardessoldaten såsom en trasig spelman mödosamt uppehållande lifvet genom att spela. Konungens uppsyningsman, som af det skedda kunde förstå att det var slut med konungadömet, hade vid skilsmessan från vännen gifvit honom ett medel att hjelpa sig fram på hemfärden, i det han skänkte honom fiolen. Pardi förde den med sig hem till Freiburg, der min far gaf honom för den en summa, som för den på alla medel utblottade var för hans uppehälle nyttigare än att ega en violin, som tillhört Karl IX af Frankrike.»

Här tystnade herr von den Weid.

Så ofta jag återkom till Freiburg gjorde jag honom ett besök, men hemkommen efter en längre ferieresa mötte mig underrättelsen att den gamle herrn aflidit. Den gamla violinen kom till aflägsna slägtingar och dess vidare öden har jag mig ej bekant.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Okt. 1. Gluck: *Orfevs.* Leoncavallo: *Pajazzo* (Nedda: frök. Holmstrand; Canio, Tonio, Beppe, Silvio: hrr Bratbost, Söderman, Lundmark, Vallenius). — 2. Wagner: *Lohengrin.* — 4. Boïto: *Mefistofeles* (Margareta-Helena: sign. Labia; Pantalis: frök. Jahnke, debut). — 6, 7, 8, 11. Smetana, Friedrich: *Brudköpet*, kom. opera i tre akter af K. Sabina, fri öfvers. af Fr. Hedberg (Kathinka, Marie, Agnes, Esmeralda: frökn. Almati, Lindegrén, Peterson, fru Heintz; Kruschina, Micha, Wenzel, Hans, Kezal, Springer, Murru: hrr Nygren, Gratström, Henrikson, Bratbost, Brag, Johanson, Dorff). — 9. Donizetti: *Leonora* (kung Alfonso: hr Vallenius; Fernando: hr Ödmann). — 12. Thomas: *Mignon* (Philine: frök. Cederberg, 1:a debut; Mignon: frök. Lindegrén; Lothario: hr Hansen, debut; Wilhelm Meister: hr Ödmann). — 13. *1:a Symfonikonserten.* 1) Beethoven: Symfoni nr 5, C-moll (op. 67); 2) Massenet: »L'Extace de la vierge» (frök. Esther Sidner); 3) Tschaikowsky: a) Elégie, b) Valse för stråkorkester; 4) Gluck: aria ur »Armida» (frök. Sidner); 5) Berlioz: »Carnaval romain», ouverture caractéristique. — 14 Bizet: *Carmen* (Don José: hr Ödmann). — Gluck: *Orfevs.* Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: sign. Labia; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Söderman).

Vasa-teatern. Okt. 1—15. *Ut med hin!*

Musikaliska akademien. Okt. 9. *Konsert* af operasångaren C. F. Lundquist; biträdande: frök. Esther Sidner, fru Dina Edling, hrr Tor Aulin, Alfr. Roth; ackompanjerande: frök. Alfh. Larson, dr V. Svedbom. — 11. *Konsert* af frök. Sigrid Lindberg. Biträdande: frökn. Emma Holmstrand, Anna Nordqvist, Alfh. Larson; frök. Ulfsax (ackomp.). — 12. *Konsert* af fru Margarete Stern. Biträdande: frök. Esther Sidner; frök. Alfh. Larson (ackomp.).

K. operans första nyhet för säsongen, Smetanas treakts-opera »Brudköpet» (»Die verkaufte Braut»), har nu gått öfver scenen och här som i Tyskland väckt ganska stor uppmärksamhet, äfven af den sakförståndiga kritiken erkänd för att vara ett verk af betydenhet med många vackra och underhållande partier. Med aflägsnande af några längder i musiken och något förändrad rolbesättning skulle operan säkert vinna större framgång, än som nu tör hända är henne beskärd. Det bästa sceniska verk kan falla, om det ej bäres upp af någon

eller några af publikens favoriter, hvilken vanligen mer fäster sig vid person än sak och ej besinnar att gunstlingarne och de bästa förmågorna ej ständigt kunna vara i elden. Libretton till operan är en böhmisk byhistoria och liksom musiken och dess tonsättare nationell, hvadan denna opera blifvit för Böhmen och särskildt dess hufvudstad Prag en nationalopera, som snart gått 300 gånger öfver scenen derstädes. Handlingen i stycket är kortelligen följande: Marie, en ung bondflicka, dotter af Kruschina och Kathinka, skall efter underhandlingar med dem af äktenskapsmäklaren Kezal gifta sig med Wenzel, son af den rike bonden Micha och hans senare hustru Agnes. Marie älskar emellertid en annan, Hans, som är fattig och af okänd härkomst. Wenzel är för öfrigt en narraktig, otymplig figur, som sedan blir föremål för hennes gyckel. Kezal, som fått reda på Hans' böjelse för Marie, bjuder honom 300 gulden, om han vill afstå från henne. Hans går slutligen in derpå, med vilkor att Marie blott får gifta sig med Michas son. Denna brudkommers ådrager Hans byfolkets förakt och gör Marie förtviflad, men Hans skrattar åt dem vid tanken på sin fiffiga list. Hans är nämligen en son till Micha i hans första äktenskap och har längesedan drifvits från hemmet af styfmodern. Kezal blir sålunda lurad. Hans och Marie blifva ett par och ha vunnit 300 gulden dessutom till sin bosättning. Beträffande musiken få vi denna gång fatta oss helt kort och skola i ett följande nummer återkomma dertill. Redan uvertyren finner man vara en mästares verk och den friska introduktionskören lofvar godt. Operan bjuder för öfrigt på solo- och ensemblesaker samt dansmelodier af fängslande natur, hvilket allt ger densamma ett musikaliskt värde, som öfverallt der den gifvits blifvit erkändt. Utförandet här hade, som antydts, kunnat vara bättre, emellertid får man erkänna, att de utförande gjorde sitt bästa. Fröken Lindegrén lämpade sig icke så illa för Marie och äfven fröken Almati vår i sin mindre rol ganska tillfredsställande. Hrr Brag och Henriksson, särdeles den senare, voro ganska lustiga i sina komiska partier; deremot låg Hans' rol mindre väl för hr Bratbosts förmåga. Öfriga partier voro mindre betydande. Operans inöfning och ledning var anförtrodd åt hr Henneberg, som hade all heder deraf. — I Mefistofeles har signorina Labia börjat sitt återuppträdande under denna säsong. Fröken Cederbergs debut har nu egt rum i »Mignon» såsom Philine, och ådagalade rätt goda koloraturanlag, som redan betydligt utbildats; rösten är dock ej stor och om lämplighet för scenen kan man efter endast denna debut ej döma. Lotharío hade denna gång en ny representant i hr Hansen, som förr sjungit på vår operascen och senast varit anställd vid Göteborgs stora teater. Hr Hansen, som var en ganska acceptabel Lotharío, lär efter denna debut ha införlifvats med operapersonalen. Som kung Alfonso i »Leonora» har hr Vallenius haft en ny uppgift.

Första symfonikonserten, som gafs inför fullsatt salong och efter mycket lockande program, anfördes af förste hofkapellmästaren Nordqvist, som vid sitt framträdande hyllades med ihållande applåder. Beethovens härliga C-moll-symfoni introducerade värdigt säsongens första operakonsert och fick ett förtäffligt utförande, likasom aftonens öfriga orkesternummer. Konserten afslutades med Berlioz' intressanta uvertyr »Carnaval romain», här förut endast utförd å en af de första symfonikonserterna under hr Halléns ledning i Sveasalen 1888, strax efter dess invigning. Af nyheterna, Tschaikowskys Elégie och Valse, anslog den senare så mycket att den framkallade bissering. Vokalnumren utfördes af fröken Esther Sidner, som skördade lifligt bifall för sitt behagliga föredrag. Fröken Sidner har under ett kort uppehåll i hufvudstaden äfven vid ett par andra tillfällen, å hr Lundquists och fru Sterns konserter i Musikaliska akademien, visat sig stå högt i publikens gunst. Såväl röst som föredrag äro också mycket behagliga, och hennes studier i Paris, som dock ännu ej afslutats, visa ett ganska godt resultat. En dristigare tonansats och utbildning i koloratar kommer den intagande, flitiga sångerskan säkerligen att snart förvärfva sig.

Konserterna ha vid säsongens början varit ovanligt talrika. Vi ha nu ej utrymme att närmare redogöra för dessa och kunna endast omnämna, att hr Lundquist hade på sin talrikt besökta konsert att fägna sig åt ytterst rikt bifall och stora ovationer. Man har anledning att tro, det hr Lundquist ännu under denna termin skall åter låta höra sig härstädes och återinträda vid operan. — Fröken Sigrid Lindberg dokumenterade ganska goda framsteg i sitt violinspel af sina studier i Paris, som vidare der skola fortsättas. — Om fru Sterns konsert i Musikaliska akademien få vi yttra oss i sammanhang med redogörelsen för hennes afskedskonsert.

Konservatoriet i Paris.

Detta har i sina stadgar gjort åtskilliga förändringar, hvilka komma att tillämpas med innevarande oktober månad. Den första af dessa innehåller, att lärare skola draga sig tillbaka vid 70 års ålder; vidare förekommer att en lärare måste gifva minst 3 lektioner i månaden (detta för att sätta en gräns för vikariat), och att ingen klass, utom harmoni, piano och orgel, der elevantalet är inskränkt till 12, får emottaga mer än 10 elever. Elever i harmoni få ej stanna längre än 5 år, sångare 4 och pianoelever 5 år. Minimiåldern för inträde i konservatorium är för sångare 18 och för sångerskor 17 år. Maximiåldern är för harmoniklassen 32, sångklass: män 26, qvinnor 24 och pianister 18år. Elev upphör att vara medlem af konservatoriet: som är utan giltig orsak frånvarande från första samlingsdagen (uppropsdagar), försummar 3 lektioner i månaden, är frånvarande vid examen, eller som efter 2 år (3 för sångare) ej kan deltaga i högre examina. Äfvenså de, som efter denna tid ej hunnit eröfra premium eller en belöning o. s. v.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Under repetition äro för närvarande »Friskytten», »Don Pasquale», »Muntra fruarna», »Figaros bröllop», »Ernani», »Vännen Fritz» och »Valkyrian», hvarjemte »Guldkorset», »Norma» och Halléns nya verk »Hexfällan» börjat inöfvas. Denna opera, som kapellmästaren A. Hallén under sommaren komponerat, är en fantastisk opera i två akter. Texten utgör en af Frans Hedberg verkställd fri bearbetning från den tyske författaren Hans Hopfens fantastiska en-aktsstycke »Der Hexenfang».

I sammanhang dermed kan nämnas, att den flitige kompositören under sommaren hunnit komponera två stämningsbilder för orkester. Den ena, »Elfdans i månskenet», den andra, »I skymningen», sammanfattas under det gemensamma namnet »Om hösten», utgörande alltså en pendant till hr Halléns föregående tonmålningar: »I vårbrytningen» och »Om sommaren». Dessa nya kompositioner torde man under säsongen få höra å kgl. operans symfonikonserter eller å Filharmoniska sällskapets konserter.

En ung sopransångerska, fröken Gertrud Sparrman, stockholmska, som nyligen hemkommit från Paris, der hon i fyra år studerat under ledning af Delle Sedie och Kriticos samt äfven åtnjutit undervisning af Danbé, orkesterchef vid Opéra Comique, har profsjungit å härvarande opera och inöfvar nu på svenska den rol, i hvilken hon inom kort kommer att debutera.

Fru Anna Norrie torde snart åter komma att uppträda på vår opera, sannolikt redan i november, då hon lär komma att utföra Carmen, Nedda i »Pajazzo» samt möjligen äfven Jolantha.

Filharmoniska sällskapet ämnar att under det nu ingångna musikåret gifva tre abonnementskonserter. På programmet till en af dessa har, för att tillmötesgå en under de senare åren från många håll uttalad önskan, upptagits Joh. Seb. Bachs gripande *Matteuspassion*, som sällskapet för fyra år sedan med så stor framgång introducerade. Å de andra konserterna skola utföras Saint-Saëns' härstädes okända ode *Lyran och harpan*, som är mycket gouteradt i Paris, Rob. Schumanns romantiska kantat *Der Rose Pilgerfahrt*, hvilken kan sägas utgöra en nyhet för den nuvarande generationen, *Die Seligkeiten* (Bergspredikan) af F. Liszt samt ett antal körer a capella dels af L. Norman och Aug. Söderman (sjungna vid sällskapets första uppträdande för tio år sedan), dels af den äldre musikens två största mästare Orlando di Lasso och Palestrina, för att bringa en enkel gärd åt åminnelsen af dessa märkesmän, hvilkas död timade för jemnt 300 år sedan.

Abonnementskort å 10 kr. kunna lösas i Lundquists hofmusikhandel och vid sällskapets repetitioner, som hållas *måndagsaftnarne* i Musikaliska akademien.

Vid sällskapets repetition den 8 dennes fick man tillfälle att under en paus höra k. operans nye konsertmästare, violinisten Carl Beermann, som solist, Hr Beermann hade den artigheten att spela en »air» af Seb. Bach samt Svendsens kända romans, och det varma bifall, som både hans föredrag och och hans vackra ton framkallade, besvarade han med ytterligare ett par nummer: ungerska czardas samt Schumanns »Abendlied». Dessutom föredrog fröken E. Skärlén sånger af A. F. Lindblad och Grieg.

Fröken Sigrid Petterson, som genomgått konservatoriet och sedan i tre år varit elev af hr Lennart Lundberg, förbereder till den 5 november en soaré i Musikaliska akademiens orgelsal.

Operasångaren C. F. Lundquist afreste den 12 dennes med Malmö-tåget via Köpenhamn till London. Vid afresan hade ett större antal af de k. teatrarnes artister infunnit sig å perrongen.

Fröken Else Wiborg, som under festspelen i Bayreuth återgaf Elisabeth i »Tannhäuser» och för närvarande uppträder på operan i Stuttgart, skall i april gastera på vår opera.

Augnst Meissner, den förtjenstfulle, populäre orkesterdirigenten i Berns' salong, kunde den 2 oktober fira sitt 25-års jubileum såsom innehafvare af denna befattning. Aftonens konsert denna dag gafs till förmån för hr Meissner, som dervid blef varmt hyllad af den fullsatta salongen och fick emottaga såväl lagerkransar som ock en väl arbetad sådan af gediget silfver till »minne af vänner och musikälskare», 50 till antalet, hvilkas namn voro ingraverade å kransens 50 blad. Konserten gafs efter ett utmärkt program, äfven upptagande Mendelssohns G-mollkonsert, hvari pianostämman utfördes af jubilarens son, direktör Hjalmar Meissner. Direktör August Meissner bjöd äfven vid denna benefice på ett nytt orkesterpotpourri, »Svensk geografi för nybegynnare», som genom fyndigt arrangement vann lifligt bifall och väckte stor munterhet. Stort bifall framkallade ock ett par nummer för dagen af jubilaren, mazurkan »Le rotour» och bagatellen »Les beaux restes». Den sistnämnda skulle enligt programmet utföras af ännu kvarvarande orkestermedlemmar från år 1869 och blef — en duett mellan August Meissner sjelf, hvars soloinstrument är, som bekant, violoncellen, samt klarinettisten, f. d. fanjunkaren J. E. Björk, som troget följt sin kapellmästare och nu, med honom delande dagens ära, af sina orkesterkamrater till jubileumsminne erhöll en snusdosa af silfver med inskription. Musikestraden var dagen till ära festligt dekorerad med växter och blommor. Efter konserten hade hr och fru Berns inbjudit hr Meissner jemte ett sjuttiotal andra gäster till supé, då vid talet för direktör Meissner af hr Hugo Berns en dyrbar halsduksnål af diamanter, med inskrift å en guldplåt på etuiet, öfverlemnades åt honom som gåfva af hr och fru Berns.

Mazérska qvartettsällskapets första sommarkonsert denna säsong var ovanligt talrikt besökt. En särskild anledning härtill var att jemt tio år förflutit sedan den utmärkte violinisten f. d. konsertmästaren *Fridolf Book* blef sällskapets musikchef eller den som anordnar och svarar för sällskapets musikaliska verksamhet. För det mångåriga, förtjenstfulla och nitiska fullgörandet af detta värf ville sällskapet nu uttrycka sin tacksamhet, hvilken tog sig en yttre form i en minnesgåfva, bestående af en vacker dryckeskanna af silfver med namn och årtal samt sällskapets af den bekante C. J. Bergman författade valspråk *Musica caelestis dulce lenimen curarum* (Himlaborna musik! genom dig förmildras lifvets sorger och besvär). Under ett uppehåll i aftonens musikföredrag öfverlemnades denna gåfva till hr Book af en bland sällskapets äldsta ledamöter och under många år äfven ordförande, f. d. kommerserådet J. Sjöberg, som i vältaliga ordalag tolkade sällskapets tacksamhetsskuld till honom, en skuld som hr Book i sitt svar på hyllningstalet alltför blygsamt ville reducera till mindre dimensioner än sällskapet kunde erkänna. Till aftonens musiknöje bidrog i väsentlig mån Aulinska qvartetten och hr Stålhammar. Efter intagen supé följde ett underhållande »nachspiel» af instrumentalmusik, sång, tal och deklamation.

Sigrid Arnoldson uppträdde den 12 dennes på Stadttheater i Bremen som Rosina och vann, enligt hvad tyska tidningar meddela, en glänsande framgång.

Från danska Scholander-turnén. Hr Sven Scholanders konsert i Odense den 10 dennes hade samlat fullständigt utsåldt, för att ej säga öfverfyldt hus, konstaterar »Fyens Stiftst.». Sångaren var föremål för stormande ovationer.

Fröken Sigrid Wolf afslutade den 12 dennes sitt gästspel vid kungliga teatern i Köpenhamn, då hon uppträdde i Carmens parti. Det utsålda huset följde under upprepade bifallsyttringar hennes framställning och framkallade till slut den norska gästen, säger en Köpenhamnstidning.

Literis et artibus. Konungen har tilldelat musikdirektören Aug. Körling i Ystad medaljen Literis et artibus.

Till Viktor Dahlgrens minne, den omtyckte operasångaren, har i dagarne rests en liten vacker minnesvård å hans graf, en sten af granit, bärande den korta, anspråkslösa inskriptionen: »Viktor Dahlgren, * 1828, † 1892». Vården aftäcktes nyligen, hvarvid äfven en frisk blomstergärd egnades hans minne.

Upsala. Fru Stern gaf här efter sin första konsert i Stockholm en sådan å Gillesalen den 16 dennes. Lokalen var nästan fyld af åhörare och bifallet hela tiden ytterst lifligt, framkallande flere extranummer vid konsertens slut.

Paris. Verdis »Othello» uppfördes första gången å Stora operan den 12 dennes och vann glänsande framgång. Presidenten Casimir Perier bevistade representationen. I hans loge satt Verdi tillika med italienska ministern. Under första mellanakten öfverlemnade presidenten under publikens applåder till Verdi hederslegionens stora band.

Tidningen »Fanfullas» i Rom pariskorrespondent uppgifver, att Verdi utlofvat skrifva en opera för Stora operan i Paris. Libretton blifver Shakspeares »Tempest» (»Stormen»), författad af Arrigo Boïto. Titelrolen skrifves för den berömde barytonisten Victor Maurel.

Wien. Johann Strauss' 50-års-jubileum som kapellmästare har firats under ett par dagar härstädes med stor högtidlighet. Närmare skall härom i ett följande nummer meddelas.

Till våra prenumeranter.

Detta nummers försenande torde benäget ursäktas. Orsaken dertill har varit ombyte af redaktions- och expeditionslokal, som nu är flyttad till ***Kammakaregatan 50,*** *n. b.*

Oscar Lejdström,
Sånglärare.
Mäster-Samuelsgatan 35.

JULIA ZIERVOGEL,
återkommen från ett flerårigt vistande i New-York, gifver lektioner i piano, sång och sångrolers inöfvande efter en utmärkt och lättfattlig metod. Anmälningstid 11—1 f. m. alla dagar utom Tisdagar och Fredagar. Vasagatan 44, 3 tr. Belfrages pensionat.

PIANOLEKTIONER
efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.
Kammakaregatan 50, n. b.
Mottagning kl. 9—10 f. m. och 12—1 e. m.
Frans J. Huss.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roller,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af
Signe Hebbe
Sturegatan 24, Stockholm.

J. G. MALMSJÖ,
Piano-Fabrik,
Göteborg,
etablerad 1843,
Kgl. Hofleverantör
FLYGLAR och PIANINOS,
prisbelönta med
Nitton Första pris
vid utställningarna i

STOCKHOLM 1851	PARIS 1867	UDDEVALLA 1874
GÖTEBORG 1860	GÖTEBORG 1871	PHILADELPHIA .. 1876
KARLSTAD 1862	KÖPENHAMN 1872	BORÅS 1880
LONDON 1862	WENERSBORG ... 1872	MALMÖ 1881
MALMÖ 1865	WIEN 1873	ÖREBRO 1883
STOCKHOLM 1866	RUGBY, ENGLAND. 1873	KÖPENHAMN 1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891**
Handtverks- och Industriföreningens
Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet.**

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1885 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.
Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Pianomagasin.
Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.
Äldre Pianos tagas i utbyte.
OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.
Gust. Petterson & Komp.
43 Regeringsgatan 43.
☛ **Flyglar, Tafflar** och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Richard Anderssons Musikskola
öppnas åter den 20 September 1894.
Undervisningsämnen äro: **Pianospelning, Harmonilära** samt **Ensemblespelning** under Herr Konsertmästar Tor Aulins ledning. Plan och honorar oförändrade.
Dagar för muntliga förfrågningar och anmälning: Måndagen den 17 och Tisdagen den 18 September kl. 12—2 m. och 5—6 e. m. Ordinarie mottagningsdagar: *före* den 17 September Onsdagar kl. ½ 2—½ 3, *efter* samma datum Onsdagar och Lördagar ½ 2—½ 3.
Stockholm, Brunnsgatan n:r 28, 2 tr. (G. 20016)

Postprenumerera på den trefliga och underhållande illustrerade veckotidningen
Hvad nytt från Stockholm?
som innehåller musikporträtt och musikuppsatser i mängd.
Obs.! *Hvita Fruns* pikanta musikkåserier!

SVENSK MUSIKTIDNING
Nordiskt Musikblad, utkommer två gånger i månaden, omkring den 1:sta och 15:de (utom juli—aug.), med **populärt,** omvexlande innehåll försedd med **porträtter** samt **musikbilagor** (till helårsprenumeranter). Pris 5 kronor pr år. Lösnummer 25 öre. Prenumeration sker å tidningens expedition **Kammakaregatan 50** n. b. (derifrån tidningen hemsändes), i musik- och bokhandeln etc. För **landsorten** expedieras tidningen fortast genom **postprenumeration.**

OBS.! Ändrad adress. OBS.!
Svensk Musiktidnings expedition och undertecknads bostad är den 1 oktober flyttad till Kammakaregatan 50, nedra botten.
FRANS J. HUSS.

Obs.! Billigt annonspris
i Svensk Musiktidning; endast 10 öre petitraden.

Innehåll: Friedrich Smetana (med porträtt). — Om sångkonstens förfall, efter professor Lamperti. — Följetong: En märkvärdig fiol, af L. von Ganting. — Från scenen och konsertsalen. — Konservatoriet i Paris. Från in- och utlandet. — Till våra prenumeranter. — Annonser.

Stockholm, Kôersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1894.